

Integracja sieci morskich

Bogdan Gutkowski
Polskie Towarzystwo Energetyki
Wiatrowej
w Gdańsku

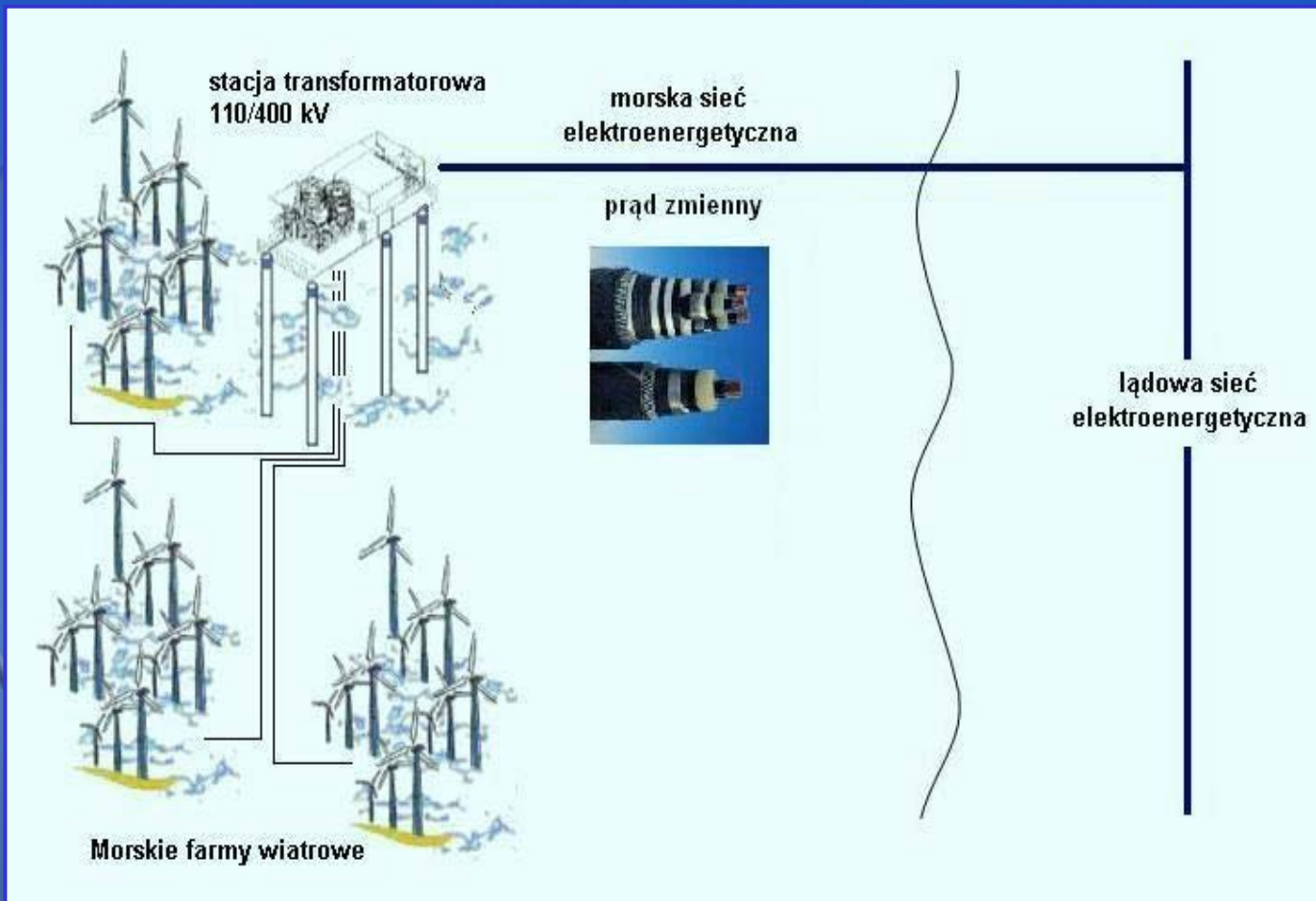
Integracja sieci morskich

Powstanie zintegrowanej europejskiej sieci morskiej przyczyni się do budowy jednolitego europejskiego rynku energii elektrycznej, który będzie z korzyścią dla wszystkich konsumentów.

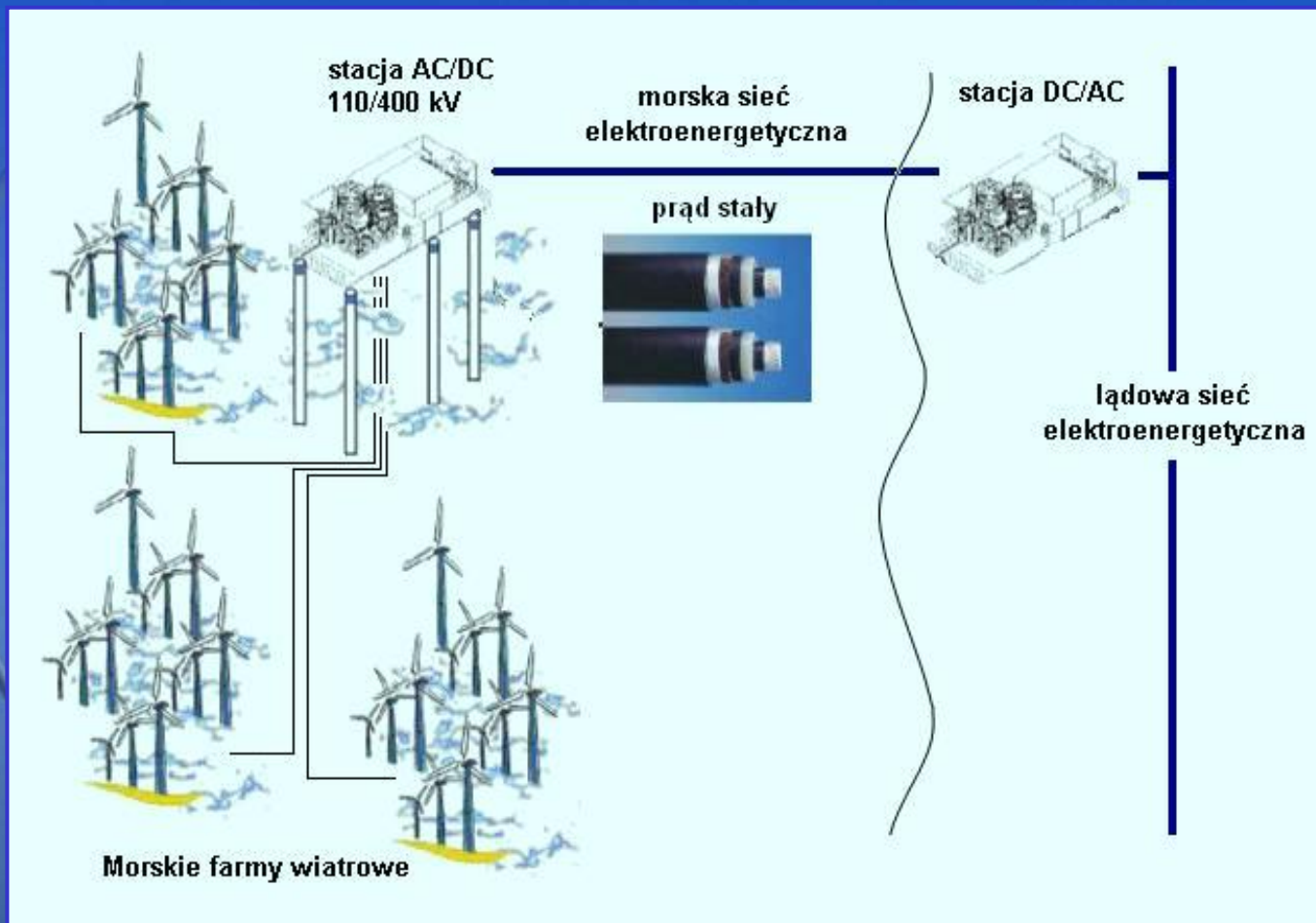
Podstawowe pojęcia

- **Technologia HVDC** (High Voltage Direct Current), tj. Technologia przesyłu energii elektrycznej z wykorzystaniem prądu stałego przy odpowiednio wysokim napięciu
- **Technologia HVAC** (High Voltage Alternating Current) przesyłu energii elektrycznej z wykorzystaniem prądu zmiennego przy odpowiednio wysokim napięciu
- **VSC - Voltage Source Converters** (Light) najnowsza generacja konwerterów przekształcania prądu stałego na zmienny i odwrotnie w oparciu o nowy typ tyrystorów, pozwala na generację prawie idealnej sinusoidy
- **Urządzenia FACTS** pozwalają na lepsze wykorzystanie już istniejącej infrastruktury poprzez zwiększenie jej elastyczności i możliwości sterowania

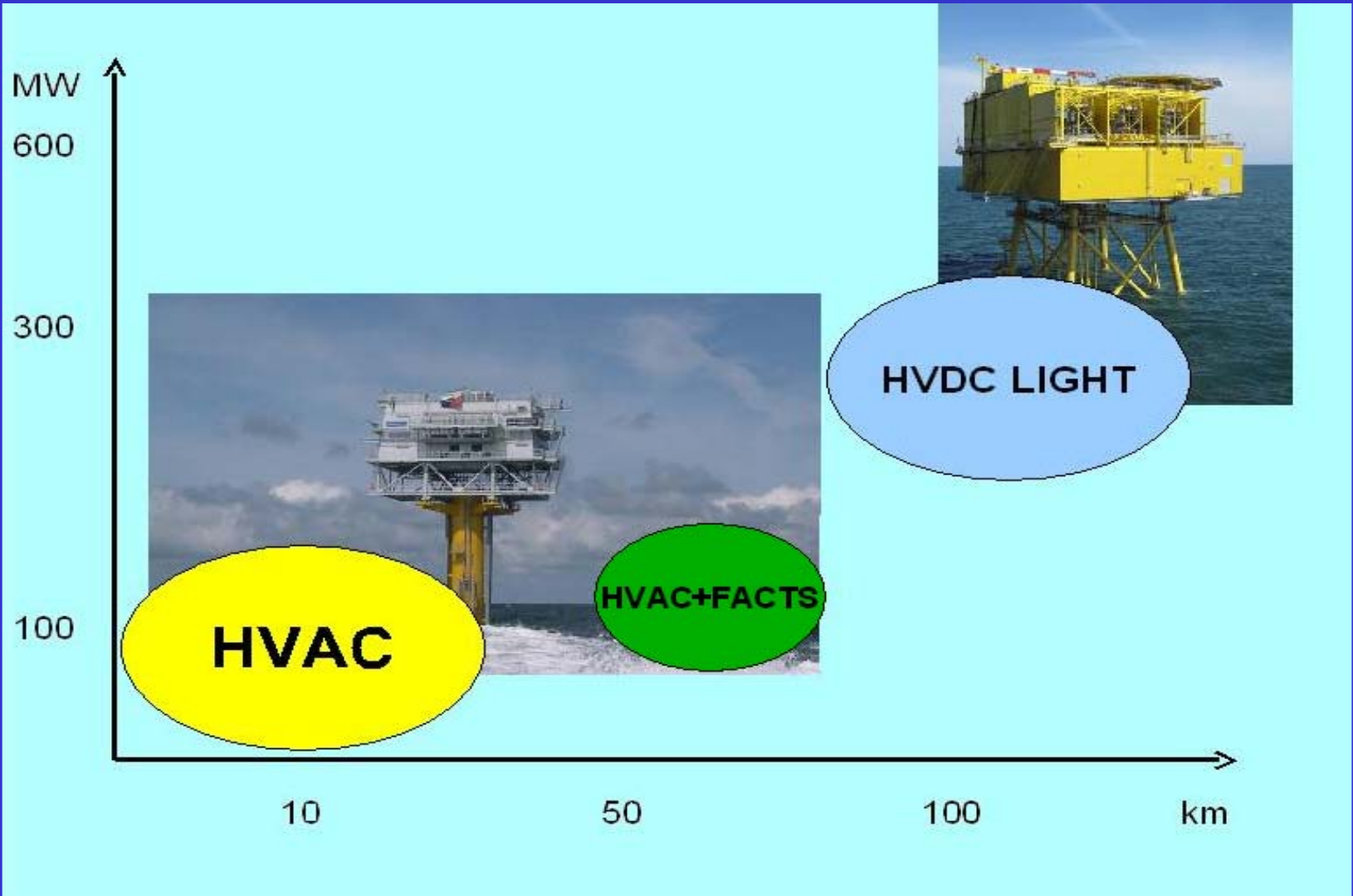
Przykładowe przyłączenie MFW siecią kablową z zastosowaniem HVAC

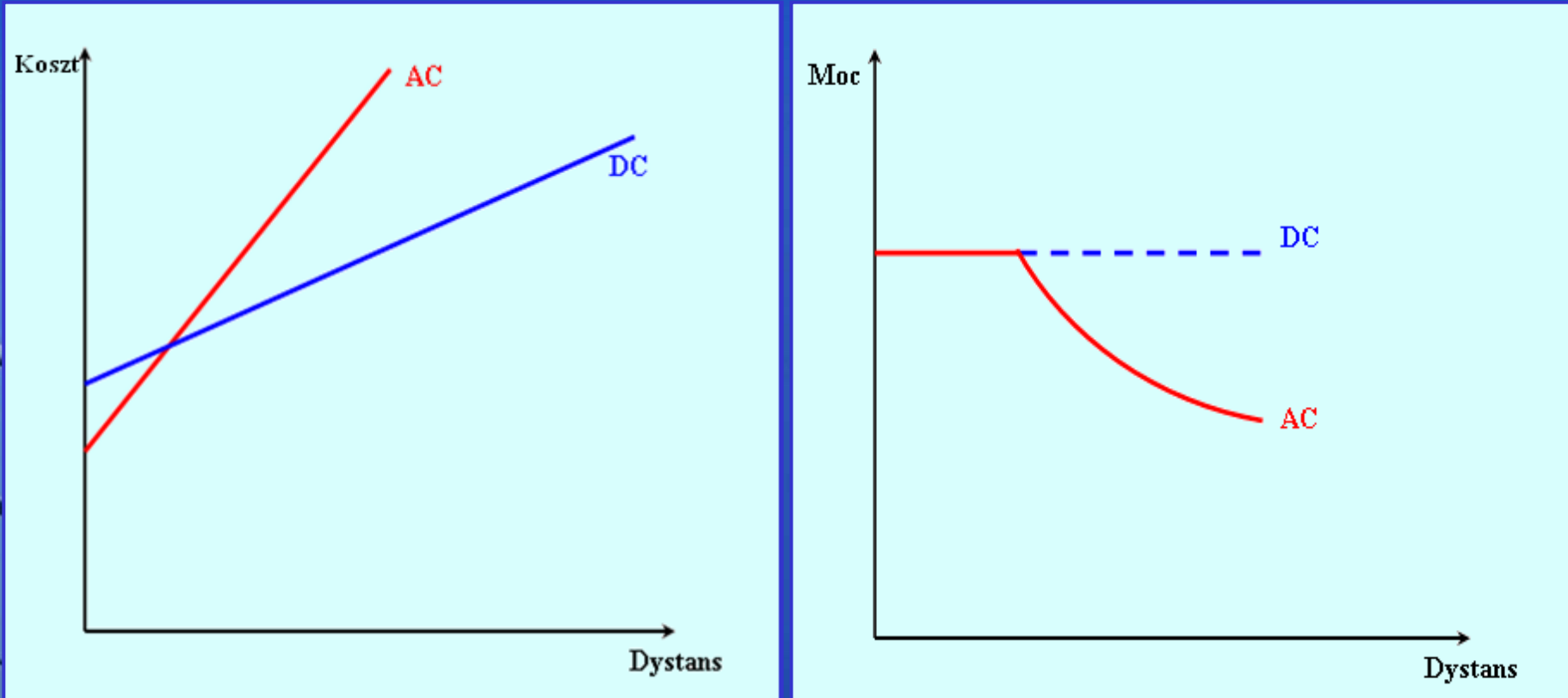
Przykładowe przyłączenie MFW siecią kablową z zastosowaniem HVDC

Technologie transmisji offshore

Przyczyny przejścia z technologii HVAC na HVDC

Metody połączeń np. Kriegers Flak

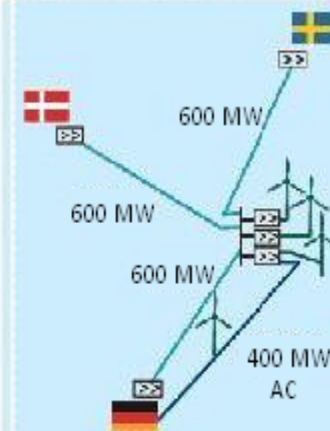
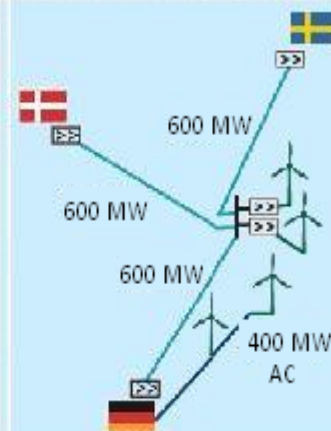
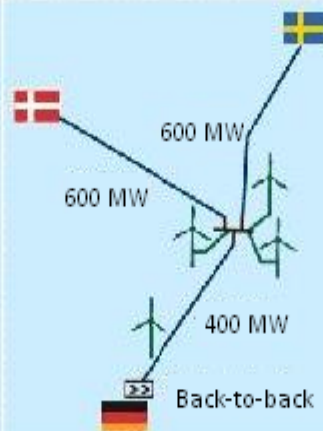
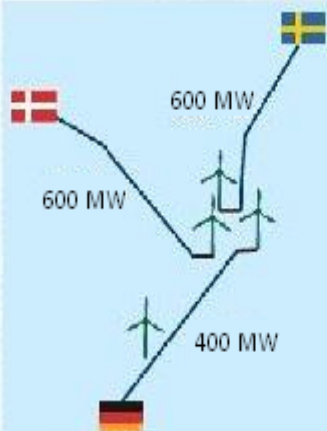
(A)
Oddzielny, połączenie MFW
z sieciami krajowymi

(B)
Połączenie kombinowane
w technologii AC

(C)
Połączenie HVDC oparte
na technologii VSC (bez
Kriegers Flak 1)

(D)
Połączenie hybrydowe oraz
wydzielone połączenie AC
Kriegers Flak 1

Koncepcja

Typ rozwiązania

Oddzielny

Kombinowany

Kombinowany

Kombinowany

Maks. moc wymiany
międzysystemami
Nordel - UCTE

0

400 MW

600 MW

1000 MW

Cele / Efekty

- Zapewnienie odległym MFW dostępu do sieci
- Zwiększenie zdolności przesyłowej energii elektrycznej na morzu
- Możliwość handlu energią powstającą z MFW do więcej niż jednego kraju, jak również obrotu nią pomiędzy poszczególnymi krajami
- Możliwość połączenia z innymi morskimi OZE (fale, pływy)
- Poprawa bezpieczeństwa energetycznego Europy

Prawdopodobny rozwój

Etap I: Sieci Lokalne (krajowe)

Ustanowienie i wdrożenie skoordynowanego połączenia elektrowni wiatrowych na poziomie krajowym

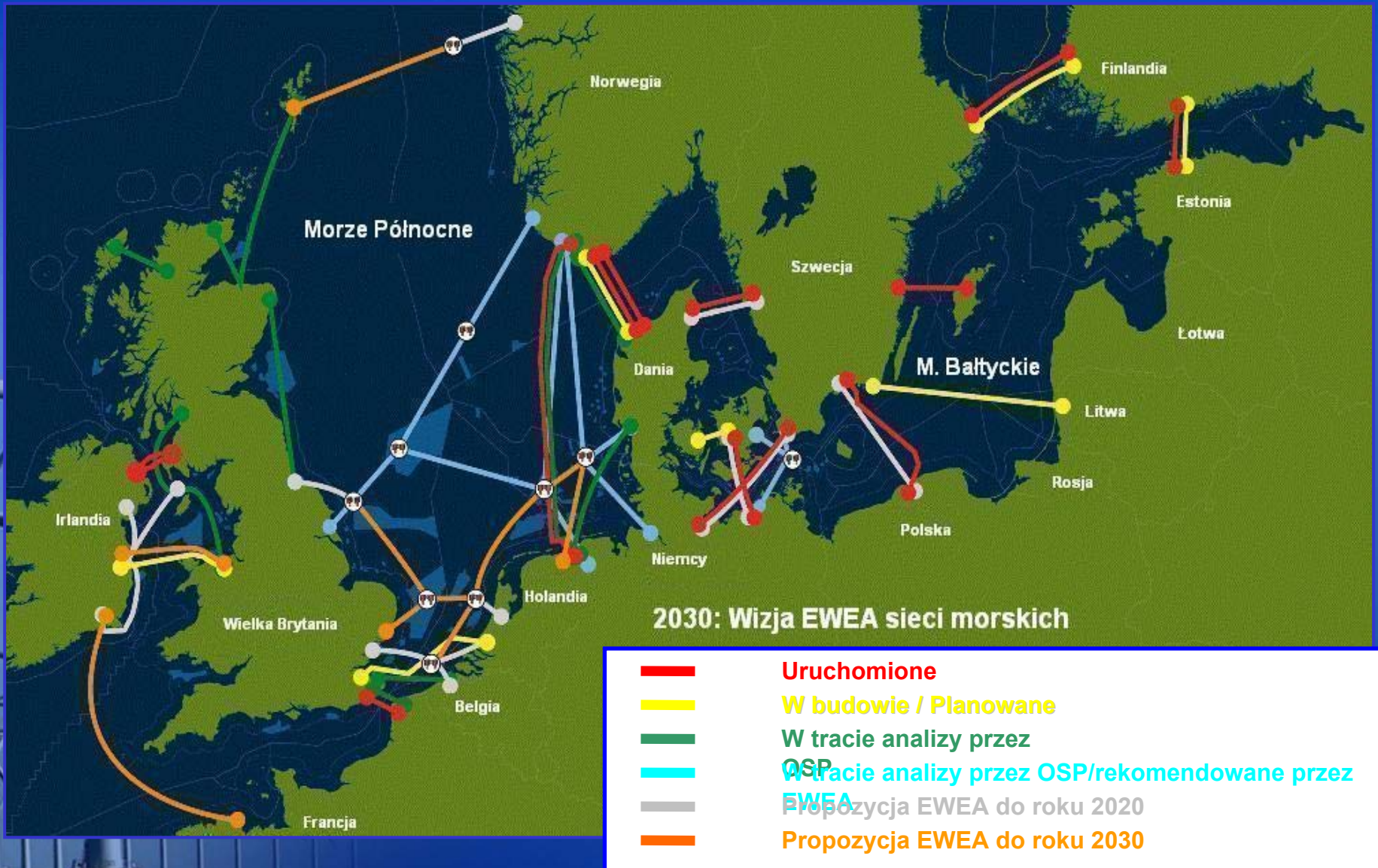
Etap II: Przejście do sieci międzynarodowej

Proces wielostronnego planowania sieci. Realizacja projektów pilotażowych podłączenia elektrowni wiatrowych do różnych rynków energii (np. Kriegers Flak). Zoptymalizowanie technologii HVDC VSC w oparciu o zdobyte doświadczenie, a następnie dostosowanie kolejnych planowanych połączeń morskich do połączenia MFW

Etap III: Sieć międzynarodowa

Realizacja krok po kroku planowanych inwestycji, współtworzących międzynarodową zintegrowaną sieć morską

Wizja zintegrowanego systemu sieci morskich

Projekty połączeń międzykrajowych rekomendowane przez EWEA

Lp	Nazwa Projektu	Kraje	Moc [MW]	Status	
1	NorNed	Norwegia - Niemcy	700	Uruchomione	
2	Skagerak	Norwegia - Dania	940		
3	Linia HVDC	Francja - Wlk. Brytania	600		
4	Kontek	Niemcy - Dania	600		
5	Linia HVDC	Niemcy - Szwecja	300		
6	SwePol	Szwecja - Polska	600		
7	Linia HVDC	Szwecja - Wyspa Gotland	260		
8	Estlink	Finlandia - Estonia	350		
9	Fenno Skan	Szwecja - Finlandia	500		
10	Moyle	Irlandia Płn. - Szkocja	500		
1	Great Belt	Dania	600	2010	Planowane w budowie
2	Fenno Skan II	Szwecja - Finlandia	800	2011	
3	BritNed	Wlk. Brytania - Holandia	1000	2011	
4	EastWest	Irlandia - Walia	500	2012	
5	Estlink II	Finlandia - Estonia	700	2013	
6	Uppred	Norwegia - Dania	350	-	
7	Nordbalt	Szwecja - Litwa	700 - 1000	2016	

Potrzeby unifikacji rozwiązań

- Zaangażowanie i koordynacja działań zainteresowanych krajów
- Wzmocnienie sieci lądowych
- Rozwój technologii oraz optymalizacja sieci VSC
- Wspólne procedury dotyczące rynku energii elektrycznej
- Bilansowanie: umowy i porozumienia pomiędzy państwami
- Umowy z OSP
- Różne krajowe systemy wsparcia dla elektrowni wiatrowych

Konceptcja „Polskie Sieci Morskie”

Konceptcja **Polskich Sieci Morskich** zakłada budowę w polskich obszarach morskich systemu podmorskich linii kablowych wysokiego napięcia wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą, służących do przesyłu energii elektrycznej wyprodukowanej przez morskie elektrownie wiatrowe do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego na lądzie lub do innych krajów europejskich.

Konceptcja „Polskie Sieci Morskie”

Proponowany przez autorów system *Polskich Sieci Morskich* składa się z czterech zasadniczych elementów sieciowych, posiadających odrębne funkcje:

- (Polska) Szyna Bałtycka
- Przyłącza Morskich Farm Wiatrowych
- Przyłącza Morsko-Lądowe
- Linia transgraniczna

Koncepcja „Polskie Sieci Morskie”

POLSKIE SIECI MORSKIE
(KONCEPCJA)

LEGENDA

- - OBSZARY LOKALIZACJI MORSKICH ELEKTROWNI WIATROWYCH
- - PRZYŁĄCZA MORSKICH FARM WIATROWYCH
- - (POLSKA) SZYNA BAŁTYCKA
- - PRZYŁĄCZA MORSKO - LĄDOWE
- - TRANSGRANICZNE POŁĄCZENIE MIĘDZYSYSTEMOWE
- - WĘZŁOWE STACJE TRANSFORMATOROWE
- - OBSZARY CHRONIONE - NATURA 2000
- - OBSZAR KONCESJI KRUSZYWA
- - GRANICA POLSKIEJ WYŁĄCZNEJ STREFY EKONOMICZNEJ

Dziękuję za uwagę

Polskie Towarzystwo Energetyki Wiatrowej w Gdańsku
ul. Jaśkowa Dolina 75, 80-286 Gdańsk, Polska
www.ptew.pl
e-mail: ptew@ptew.pl